

PLÁN HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE UŇATÍN NA ROK 2022 – 2027

04.02.2022

Obec Uňatín

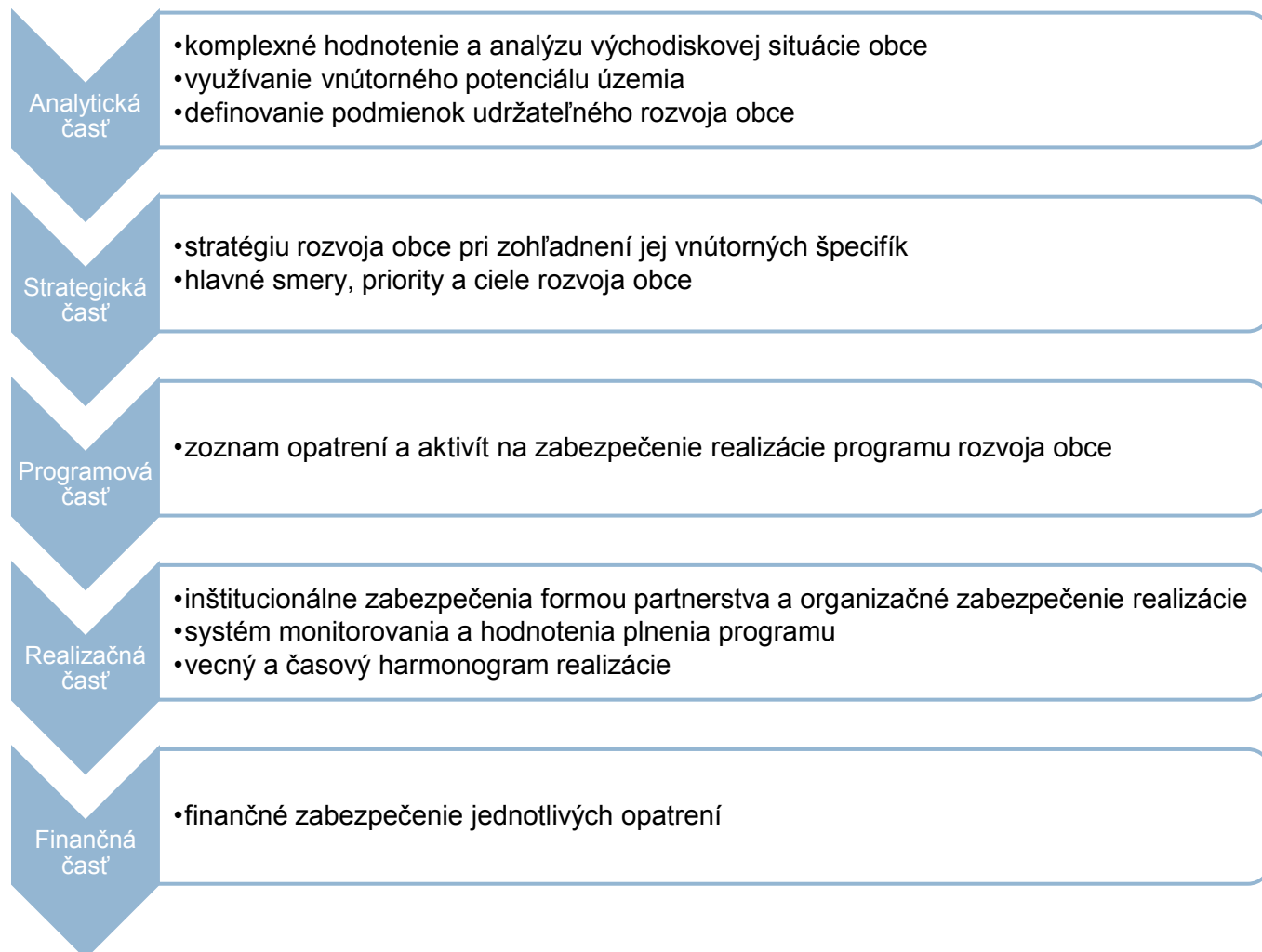
OBSAH

1	ÚVOD	3
1.1	Väzby na strategické dokumenty	4
2	ANALYTICKÁ ČASŤ	4
2.1	História obce	4
2.2	Základné údaje	5
2.3	Zemepisná poloha obce	5
2.4	Rozloha obce	6
2.5	Klimatické podmienky	8
2.6	Demografia	8
2.6.1	Obyvateľstvo	8
2.6.2	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	12
2.7	Kultúra a šport	14
2.7.1	Kultúra v obci	14
2.7.2	Šport a voľný čas	15
2.8	Cestovný ruch	15
2.9	Technická infraštruktúra obce	16
2.9.1	Dopravná sieť	16
2.9.2	Elektrická sieť	17
2.9.3	Plyn	17
2.9.4	Vodovod a kanalizácia	17
2.9.5	Odpadové hospodárstvo	17
2.10	Samospráva	18
2.10.1	Finančná analýza obce	19
2.11	SWOT analýza	22
2.11.1	Zhodnotenie SWOT analýzy	28
3	STRATEGICKÁ ČASŤ	28
3.1	Vízia obce	29
3.2	Priority	29
3.2.1	Priorita 1: Obec pre všetkých	30
3.2.2	Priorita 2 – Rozvoj technickej infraštruktúry obce	30
3.2.3	Priorita 3: Ekologickejšia obec	30

3.3	Strategické ciele	30
4	REALIZAČNÁ A FINANČNÁ ČASŤ.....	35
4.1	Finančné zabezpečenie opatrení.....	35
4.1.1	Fondy EÚ: Program Slovensko 2021 – 2027	39
4.1.2	Fondy EÚ: Plán obnovy a odolnosti	44
4.2	Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHSR.....	45
4.3	Riziká implementácie a ich prevencia	48
4.4	ZÁVEREČNÁ SPRÁVA	49
9.	VYUŽITÉ LITERÁRNE ZDROJE	50
5	PRÍLOHY	51

1 ÚVOD

PHRSR obce UŇATÍN je strednodobým rozvojovým dokumentom v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v NSRR, pričom zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja BBSK a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie regiónu a obce. Tento strategický dokument sa skladá z:

- **analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- **strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním

princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

- **programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- **realizačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov,
- **finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

1.1 Väzby na strategické dokumenty

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi.

Kľúčové dokumenty pre nové programové obdobie, Partnerská dohoda a Operačný program Slovensko (OP SK), sú stále v rokovacom procese s Európskou komisiou. V prípravnej fáze je aj IÚS BBSK a PHRSR BBSK na programové obdobie 2021 – 2027. Po schválení predmetných dokumentov sa vykoná aktualizácia PHRSR obce Uňatín.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 História obce

Problematika 1. písomnej zmienky o Uňatíne je zložitá a údaje k nej možno nájsť vo viacerých historických prameňoch. Najpodrobnejšie informácie o vzniku obce podáva maďarský historik István Bakács vo svojom diele Hont vármegye Mohácsellöt (Dejiny Hontu pred moháčskou bitkou) – 1971. Od neho sa dozvedáme, že Uňatín (jeho najstaršia časť chotára) sa pôvodne nazýval Pomag, čo v preklade znamená Pomat pri Uňatíne a hneď za tým poznamenáva: Pomog 1135/1566. Týmto údajom Bakács označuje rok 1. písomnej

zmienky Uňatína, avšak jednoznačne ešte nedokazuje, že vtedy existovala dedina Pomag, ktorú spája s Uňatínom.

Samotné slovo Pomag je podľa súčasných slovenských jazykovedcov pravdepodobne pomad'arčená podoba slovanského a slovenského názvu „pomedzie“. Maďarské slovo megye znamená v slovenčine medza. Z toho vyplýva, že pri názve Pomag išlo o osadu, ktorá vznikla na pomedzí krupinského a bzovického chatára. V diele Hont vármegye Bakács potom uvádza rôzne obmeny slova Pomag v nasledujúcich storočiach, napr.: Pomach, Pomat, Pomath, Pomogh, Pomoch, Pomok, Pamath atď'.

2.2 Základné údaje

Tabuľka 1 Základné údaje obce (zdroj: vlastné spracovanie)

Názov obce	Uňatín
Kód obce	51 8905
IČO	648949
Samosprávny kraj	Banskobystrický
Okres	Krupina
Sídlo obecného úradu	Uňatín 49
Rozloha obce v m ²	12992835
Nadmorská výška	304 mnm
Webové sídlo obce	www.unatin.sk

2.3 Zemepisná poloha obce

Obrázok 1 Fotografia obce Uňatín

Obec Uňatín leží v južnej časti stredného Slovenska, na Krupinskej planine a na Bzovíckej pahorkatine. Pohorie Krupinská planina orograficky rozčlenená na Bzovickú pahorkatinu – Závozskú vrchovinu – Dačovolomskú planinu a Modrokamenské úbočie je sopečného pôvodu a patrí k Slovenskému stredohoriu, ktoré je súčasťou Vnútrotných Západných Karpát. Geologický podklad celej Krupinskej vrchoviny tvoria pyroklastické sedimenty, ktoré vznikali dlhodobým vývojom po stmelení sopečného materiálu. Uňatín patrila

v minulosti do Hontianskej župy, dnes do regiónu Hont. Obec je vzdialená tri kilometre na juhozápad od starobylého Bzovíka, s ktorým ju spája cestná komunikácia.

Z hľadiska geomorfologického členenia je rozložená na dve časti. Staršia časť dediny sa nachádza v doline Čekovského potoka, ktorý pramení pod vrchom Kučalah v Závozskej vrchovine, odkiaľ tečie cez Čekovce, Bzovík, Uňatín a s riekami Jalšovík a Badínsky potok tvorí prítok rieky Krupinice. Mladšia časť dediny je umiestnená vpravo nad dolinou, od ktorej ju oddeľuje veľké bralo pozostávajúce z balvanovitých tufov a sopečných hornín. Nad dolinou z ľavej strany sa dvíha úbočie nazývané Stráň. Nad obcou je postavený kostol Krista kráľa namiesto pôvodnej kaplnky.

Zastavané územie pozostáva zo zastavanej časti jadrovej obce a zo sídelných jednotiek Starý Háj a Jarmán.

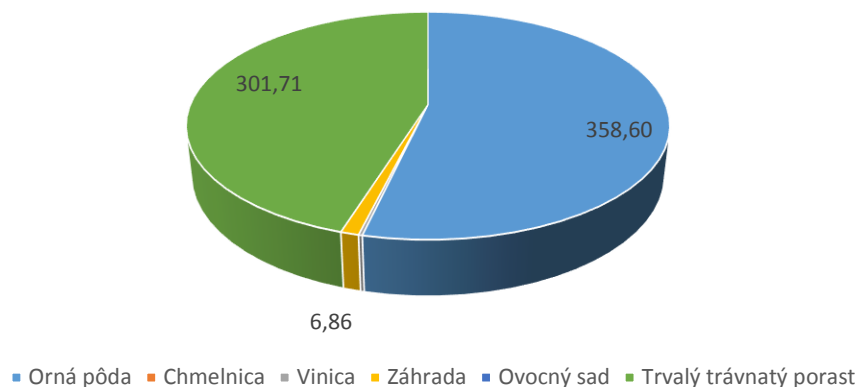
2.4 Rozloha obce

Katastrálne územie obce má výmeru 12 993 km². Podrobnejší prehľad o území poskytuje Tabuľka 2.

Tabuľka 2 Členenie poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Uňatín k 31.12. 2020 (zdroj: štatistický úrad SR)

Druh poľnohospodárskej pôdy	Rozloha (ha)
Orná pôda	358,60
Chmeľnica	0,00
Vinica	1,44
Záhrada	6,86
Ovocný sad	0
Trvalý trávnatý porast	301,71

Členenie poľnohospodárskej pôdy v k.ú. Uňatín (ha)

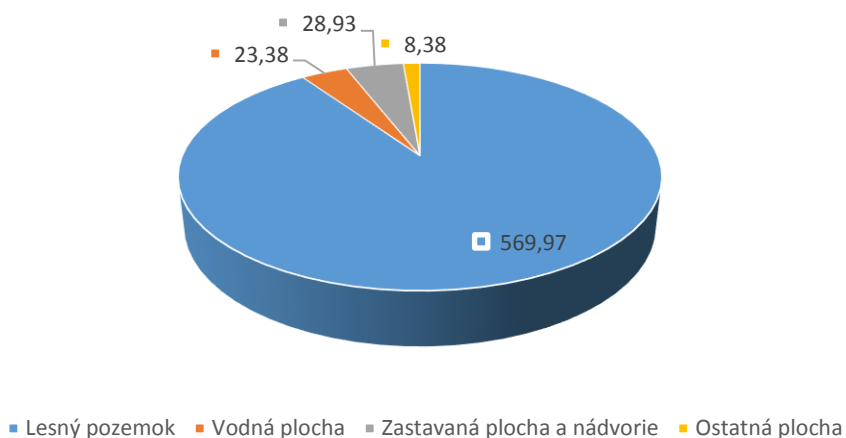

Graf 1 Poľnohospodárska pôda k 31. 12. 2020 (vlastné spracovanie)

Tabuľka 3 Členenie nepoľnohospodárskej pôdy v k.ú. Uňatín k 31.12.2020 (zdroj: štatistický úrad SR)

Druh pôdy	Rozloha (ha)
Lesný pozemok	569,97
Vodná plocha	23,38
Zastavaná plocha a nádvorie	28,93
Ostatná plocha	8,38

Členenie nepoľnohospodárskej pôdy v k.ú. Uňatín (ha)

Graf 2 Nepoľnohospodárska pôda k 31.12.2020 (vlastné spracovanie)

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Krupina a Banskobystrického samosprávneho kraja.

2.5 Klimatické podmienky

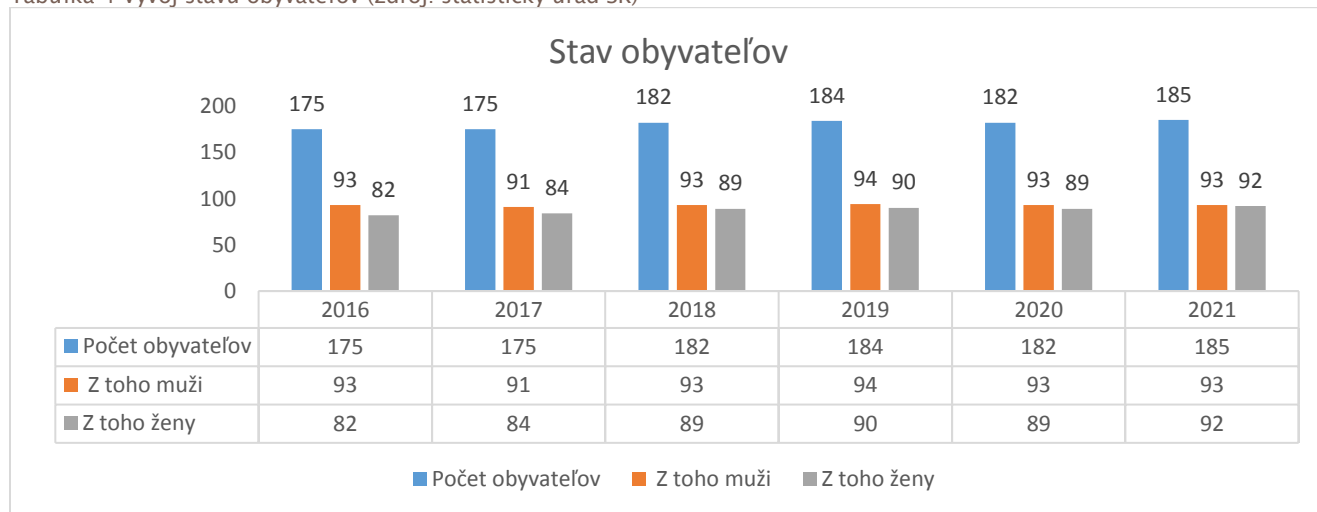
Priemerná ročná teplota vzduchu v roku 2020 bola v najbližšej klimatickej stanici Bzovík 10,1 °C. Trvalejšie zimné počasie nastupuje až v druhej polovici decembra, v posledných decéniách až začiatkom, resp. v druhej polovici januára. Počet zaznamenaných letných dní v roku 2020 bolo 78 a počet zaznamenaných mrazivých dní v roku 2020 bolo 81. Ročný úhrn vodných zrážok v roku 2020 dosiahol 729 mm.

2.6 Demografia

2.6.1 Obyvateľstvo

Obec Uňatín patrí do kategórie malých obcí. K 31.12.2021 žilo v obci 185 obyvateľov, z toho 93 mužov (50,3 %) a 92 žien (49,7%). V sledovanom období bol evidovaný mierne stúpajúci počet obyvateľstva. Ukazovateľom obývateľnosti územia v roku 2020 je hustota obyvateľstva, ktorá bola 14,01 obyvateľa na 1 km².

Tabuľka 4 Vývoj stavu obyvateľov (zdroj: štatistický úrad SR)

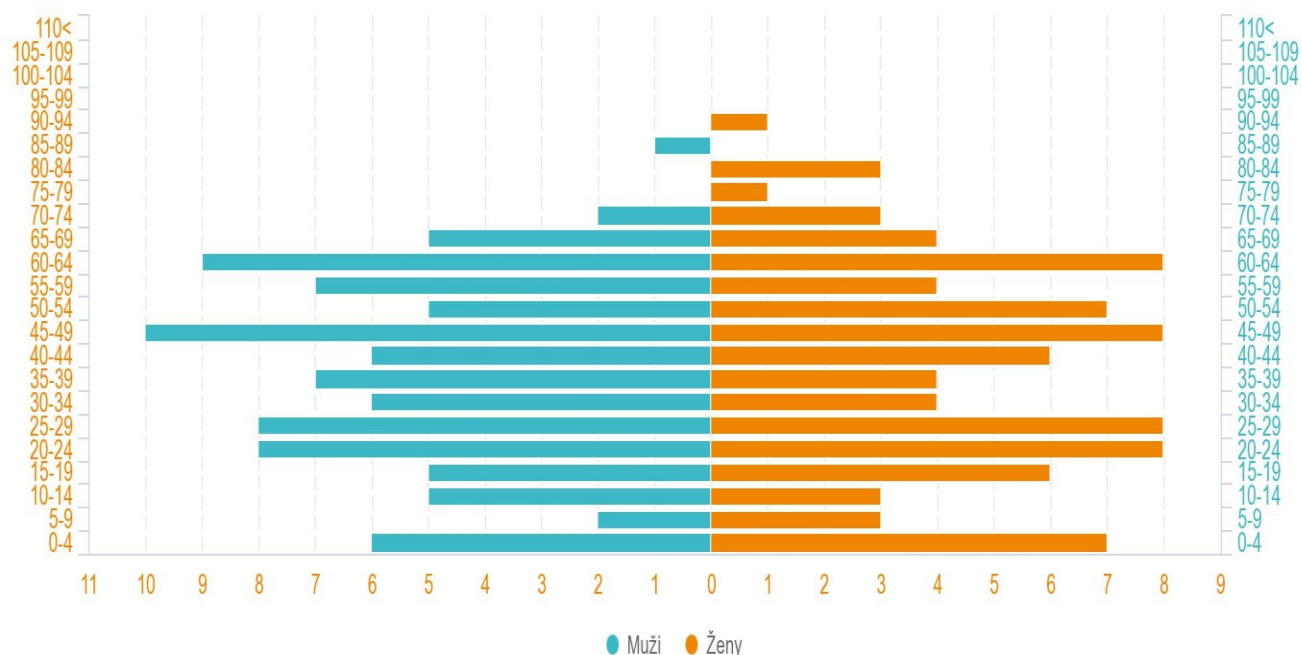

2.6.1.1 Veková štruktúra obyvateľstva

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Graf č. 3 zobrazuje, že najvýraznejšie zastúpenie v sledovanom období má produktívna veková kategória, a to 74,38 %. Obyvatelia v predproduktívnom veku tvorili v roku 2020 podiel

18,91 % a poproduktívna veková kategória predstavovala až takmer 14,44 % z celkovej populácie obce.

Veková štruktúra obyvateľstva k 31. 12. 2020 (osoby podľa vekových skupín)

Graf 3 Veková štruktúra obyvateľstva (zdroj: štatistický úrad)

Súčasnú vekovú štruktúru obce vystihuje aj hodnota indexu starnutia, ktorý vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+rokov) pripadajúca na 100 osôb v predproduktívnom veku (0–14 rokov). Podľa Štatistického úradu SR v obci Uňatín v roku 2020 dosahoval index starnutia hodnotu 76,92 %, zatiaľ čo index starnutia v SR v roku 2020 predstavoval hodnotu 107,34 %. Priaznivý vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva odráža aj priemerný vek obyvateľstva v obci Uňatín z roku 2020 a to 39,18 rokov, z toho u mužov 38,55 rokov a u žien 39,84 rokov. Priemerný vek obyvateľstva SR v roku 2020 bol 41,26 rokov. (DATAcube, Štatistický úrad SR)

Obnova generácie je síce pomalšia, ale na druhej strane schopná zabezpečiť prirodzenú reprodukciu obyvateľstva a omladzovanie obyvateľstva obce. Podiel osôb v produktívnom veku sa v sledovanom období výrazne nemení, tabuľka č. 5 poukazuje na rozmedzie hodnôt medzi 74,29 % a 75,82 %. Tabuľka č. 6 poukazuje, že v sledovanom období od roku 2016 do roku 2020 bol podiel osôb v produktívnom veku v SR na úrovni od 67,03 % do 69,55 % a má negatívny vývoj. V porovnaní s vývojom v SR má podiel osôb v produktívnom veku v obci Uňatín pozitívny vývoj, vzhľadom na vyšší podiel osôb v produktívnom veku ako je v SR.

Tabuľka 5 Veková štruktúra obyvateľstva v obci Uňatín

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Priemerný vek obyvateľstva (roky)	39,3	39,47	38,79	38,44	39,18
Podiel osôb v predproduktívnom veku (percento)	13,71	14,29	14,29	15,22	14,44
Podiel osôb v produktívnom veku (percento)	74,86	74,29	75,82	75,00	74,44
Podiel osôb v produktívnom veku muži (percento)	78,49	78,02	80,65	77,66	77,17
Podiel osôb v produktívnom veku ženy (percento)	70,73	70,24	70,79	72,22	71,59
Podiel osôb v poproduktívnom veku (percento)	11,43	11,43	9,89	9,78	11,11

Tabuľka 6 Podiel osôb v produktívnom veku v SR

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Podiel osôb v produktívnom veku SR (percento)	69,55	68,87	68,22	67,59	67,03

2.6.1.2 Nezamestnanosť

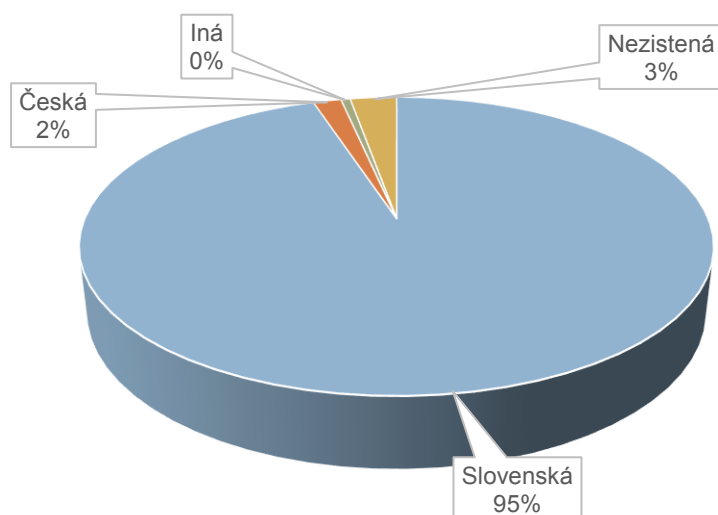
Tabuľka 7 Nezamestnanosť v rokoch 2020 a 2021

Rok	2020	2021
Počet uchádzačov o zamestnanie	5	6
Z toho žien	2	3

2.6.1.3 Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva

Národnostnú štruktúru obyvateľstva zobrazuje graf č. 4, údaje sú spracované so Sčítania obyvateľov v roku 2021 k 31. marcu 2021.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

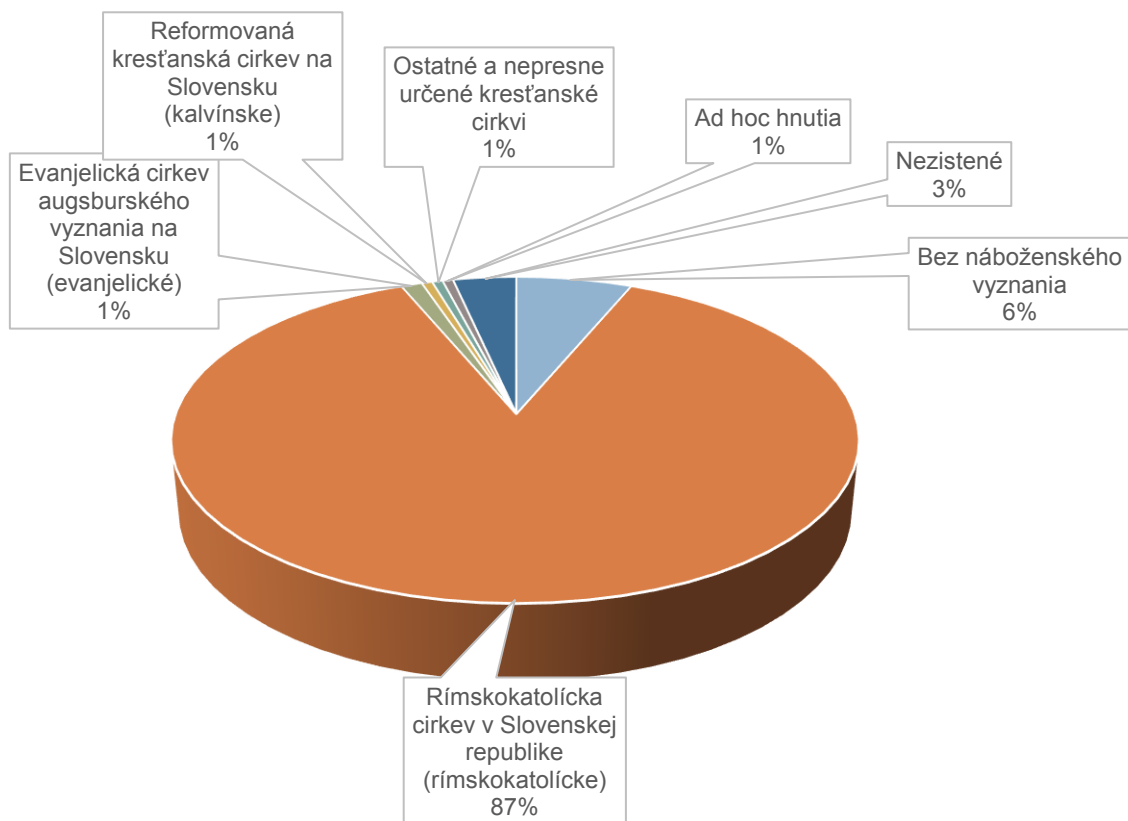
Graf 4 Národnostná štruktúra obyvateľstva k 31.3.2021 (zdroj: Štatistický úrad SR)

Tabuľka č. 7 poskytuje prehľad náboženského vyznania obyvateľov v obci podľa Sčítania obyvateľov 2021 k 31.3.2021. Z hľadiska náboženskej štruktúry obyvateľstva výrazne prevláda rímskokatolícke vierovyznanie (87 %), čo je prejavom dlhodobej cirkevnej tradície a histórie obce.

Tabuľka 8 Náboženská štruktúra obyvateľstva k 31.3.2021 (zdroj: Štatistický úrad SR)

Náboženské vyznanie	
Bez náboženského vyznania	11
Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke)	152
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické)	2
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske)	1
Ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi	1
Ad hoc hnutia	1
Nezistené	6

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Graf 5 Náboženská štruktúra obyvateľstva podľa Sčítania obyvateľov 2021 k 31.3.2021 (vlastné spracovanie)

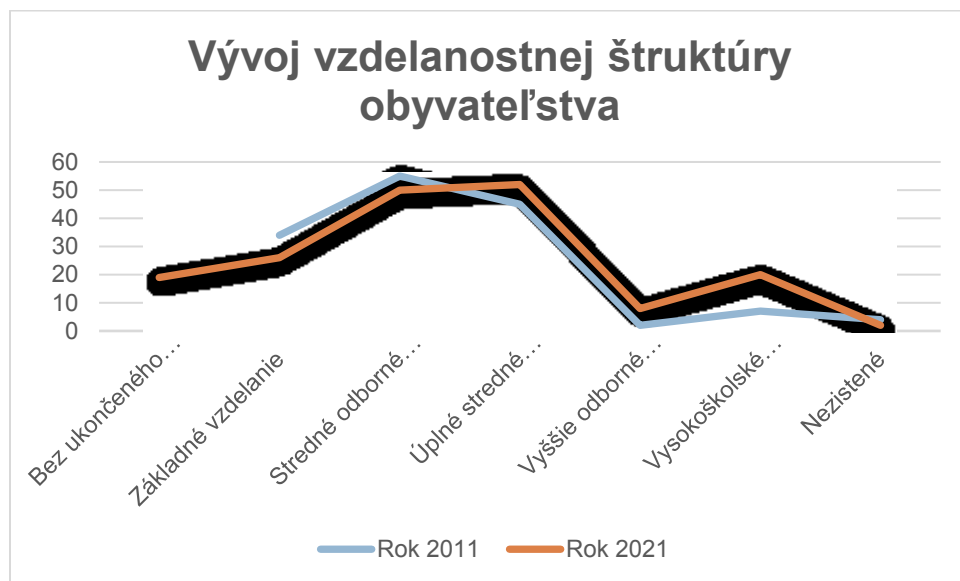
2.6.2 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva dáva predpoklad k ekonomickému rozvoju obce, vytvára možnosti na trhu práce a ovplyvňuje hospodársku aktivitu obce, najmä záujem o samostatné podnikanie. Tabuľka č. 8 nám poukazuje, že vzdelanostná úroveň v obci v porovnaní s ukazovateľmi z roku 2011 je priaznivá. Grafické znázornenie vývoja vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva rok 2011 a 2021 ponúka graf č. 6.

Tabuľka 9 Porovnanie vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva rok 2011 a 2021 (zdroj: štatistický úrad SR)

Dosiahnuté vzdelanie	Rok 2011	Rok 2021
Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0 – 14 rokov		19
Základné vzdelanie	34	26
Stredné odborné vzdelanie bez maturity	55	50

Úplné stredné vzdelanie s maturitou	45	52
Vyššie odborné vzdelanie	2	8
Vysokoškolské vzdelanie	7	20
Nezistené	4	2

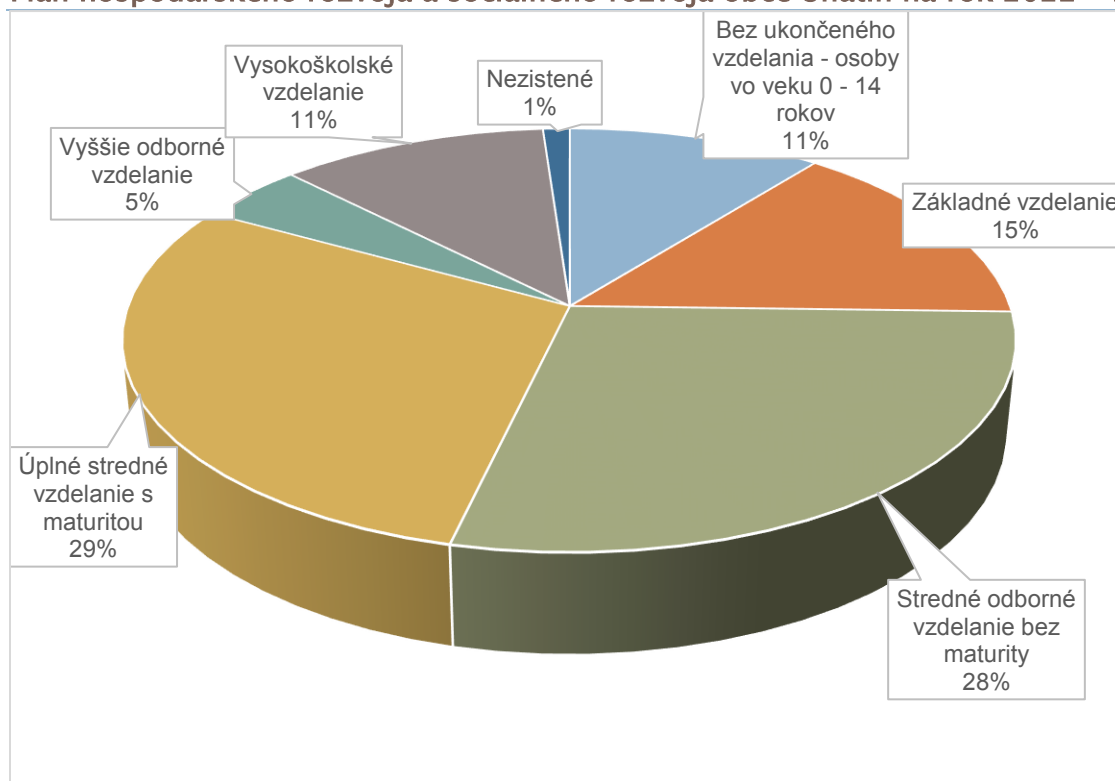
Graf 6 Vývoj vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva rok 2011 a 2021 (vlastné spracovanie)

Podľa údajov zo Sčítania obyvateľov v roku 2021 v obci je najvyšší podiel občanov s úplným stredným vzdelaním s maturitou (29 %) a stredným odborným vzdelaním bez maturity (28 %). Od roku 2011 stúpol počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním z 7 na 20.

Tabuľka 10 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2021 (zdroj: Štatistický úrad SR)

Dosiahnuté vzdelanie	
Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0 – 14 rokov	19
Základné vzdelanie	26
Stredné odborné vzdelanie bez maturity	50
Úplné stredné vzdelanie s maturitou	52
Vyššie odborné vzdelanie	8
Vysokoškolské vzdelanie	20
Nezistené	2

Graf č. 7 zobrazuje vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva v roku 2021 aj s percentuálnym vyjadrením.

Graf 7 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v roku 2021 (vlastné spracovanie)

2.7 Kultúra a šport

Kultúra ako súhrn duchovných a materiálnych hodnôt každého národa a všetkých národností, je dôležitou súčasťou existencie spoločnosti a vplýva priamo i nepriamo na duchovný rozmer jej občanov. Je prostriedkom na rozvíjanie osobnosti, pestovanie vkusu, etických noriem, estetických návykov, ktoré majú svoj odraz v kultúrnosti a kultivovanosti myslenia a správania sa jednotlivca i spoločenských skupín. Zároveň je predpokladom na utváranie demokratického a humánneho občianskeho vedomia a konania.

2.7.1 Kultúrna v obci

V obci Uňatín je nižšie zastúpenie kultúrnej vybavenosti. Do tejto kultúrnej vybavenosti je zaradený Kultúrny dom, v ktorom sa nachádza Obecná knižnica. Kultúrny dom bol čiastočne zrekonštruovaný, rekonštrukcia bola zameraná na strechu, okná, dvere, podlahy, elektrické vykurovanie, sociálne zariadenia, vstup do budovy. V Kultúrnom dome sa konajú obecné spoločenské podujatia ako plesy, zábavy ale aj pravidelné vystúpenia detí pri rôznych príležitostiach, divadelné podujatia miestnych detí a mládeže, ktoré vystupujú pod názvom Divadielko na stračej nôžke, ktoré vzišlo z iniciatívy občianskeho združenia Nádej v Uňatíne.

Okrem kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce v obci existuje aj občianske združenie Nádej v Uňatíne, ktoré zriadilo ľudový dom s tradičným kultúrnym dedičstvom. Ľudový dom je zrekonštruovaný starý dom s pôvodnou hlinenou pecou a hlinenou podlahou, ktorý je zariadený pôvodným inventárom dokladujúcim život miestnych obyvateľov v minulosti. Pri dome je zrekonštruovaná stará studňa a od roku 2009 aj pec na pečenie chleba akú používali v minulosti.

2.7.2 Šport a voľný čas

V obci Uňatín sa nenachádzajú športové areály. Športové kluby sú alokované v okresnom meste Krupina a najbližšej obci Bzovík a to futbalové kluby, volejbalový klub, cyklistický klub, tenisový klub a turistický klub.

Deti a mládež majú možnosť navštevovať športové a záujmové kluby a krúžky v Centre voľného času Domček v Krupine alebo na ZŠ v Bzovíku.

V obecnej budove sa nachádza miestnosť pre šport a fitness so športovým zariadením, ktoré prioritne slúži pre fyzický tréning členov DHZO, toto zariadenie je tiež dostupné pre všetkých občanov obce. DHZO sa venuje aj hasičskému športu a aktívne sa zúčastňuje na hasičských športových súťažiach. Deti a mládež sa môžu do tejto aktivity zapojiť a stať sa členmi DHZO.

Cez obec Uňatín vedie náučný chodník Krupina–Uňatín–Čabrad'. Náučný chodník má dĺžku 22,6 km a v teréne vedie po modro značkovanom chodníku č. 2655 z Krupiny na hrad Čabrad'. Výstavba celého pomerne dlhého náučného chodníka bola rozdelená do 3 etáp. V prvej etape v roku 2002 sa postavilo 5 náučných tabúl na starej ceste po ktorej chodili Uňatínčania ako aj ľudia z iných obcí na vlakovú zástavku Bzovík. V druhej etape sa v roku 2008 sa postavilo 9 náučných tabúl a vyznačil chodník na trase Uňatín–hrad Čabrad'. V záverečnej tretej etape sa postavilo 5 náučných tabúl na trase Krupina–Bzovík strelnica a zároveň sa celá trasa z Krupiny na hrad Čabrad' vyznačila novou modrou turistickou značkou. Za myšlienkou vybudovania náučného chodníka stojí občianske združenie Nádej v Uňatíne.

2.8 Cestovný ruch

Katastrálne územie obce Uňatín má veľký a rôznorodý prírodný a civilizačný potenciál, umožňujúci všetky hlavné druhy rekreačných činností a turistických záujmov. Členitý terén prírody má veľký potenciál pre turistiku a cyklistiku.

Turistické danosti okolitej prírody náučného chodníka ponúkajú možnosť spoznať zaujímavé miesta ako meandrovitú dolinu rieky Krupinica, prírodný ekosystém s pôvodným porastom dubovo – hrabového lesa s množstvom chránených rastlín a živočíchov

(snežienka jarná, ľalia zlatohlavá, mačka divá, bocian čierny, bobor vodný). Rieka Krupinica je znovu ekosystém v klimaxe. Na rozhraní lesa a lúk sú pramene, studničky, minerálne a termálne pramene, (prameniská), mokrade a močariská.

Močiar nachádzajúci sa v tesnej blízkosti obce, je zaujímavým prírodným úkazom. Na trase náučného chodníka sa nachádza aj Hostečná studnička s pramenitou vodou, ktorá je zdrojom pitnej vody na trase náučného chodníka.

Na ceste náučného chodníka sa nachádza Ľudový dom, kde je možnosť sa po ceste zastaviť a spoznať tradíciu tejto obce nad obcou sa nachádza obnovený kostol Krista Kráľa z roku 1957.

Členitý terén prírody, kde sa striedajú doliny s hornatou krajinou je ideálnym miestom na terénnu cyklistiku.

V obci je rozšírený chov včiel a je tu zaujímavá možnosť prespať v súkromnom netradičnom ubytovaní a to v domčeku nad včelími úľmi.

2.9 Technická infraštruktúra obce

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

2.9.1 Dopravná sieť

Dostupnosť obyvateľov k dopravným sieťam významne ovplyvňuje rozvoj ekonomiky obce, mobilitu pracovnej sily, kvalitu života obyvateľov a odstraňovanie regionálnych disparít medzi regiónmi.

Do obce Uňatín vedie z obci Bzovík štátna cesta číslo 2564, ktorá má vzdialenosť 4km a jej správcom je Banskobystrická regionálna správa ciest. Okresné mesto Krupina je vzdialené od obci Uňatín 10 km.

Do obci Bzovík a mesta Krupina je dopravné spojenie zabezpečené prímestskou autobusovou dopravou počas pracovného týždňa a v nedeľu. Túto dopravu využívajú prevažne školáci a v menšom počte obyvatelia dochádzajúci do práce.

Obyvatelia dochádzajúci do zamestnania využívajú prevažne vlastnú osobnú dopravu.

Najbližšia železničná stanica sa nachádza 7 km a je to železničná stanica Bzovík. Vlaková doprava premáva smer Zvolen – Šahy.

V obci sú okrem štátnej cesty číslo 2564 aj miestne komunikácie, ktorých správcom je Obec Uňatín

2.9.2 Elektrická sieť

Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci je Stredoslovenská energetika, a.s.. Elektrické siete sú vybudované predovšetkým pozdĺž miestnych komunikácií na celom území obce. Sú umiestnené vzdušným vedením na betónových stĺpoch.

2.9.3 Plyn

Obec Uňatín nie je v súčasnosti plynofikovaná. O zavedení plynofikácie obec sa v blízkej budúcnosti neuvažuje.

2.9.4 Vodovod a kanalizácia

Obec zabezpečuje pitnú vodu pre obyvateľov z obecnej studne a vybudovanou vodovodnou sieťou. Vodovodná sieť bola vybudovaná v roku 1969.

Obec nemá v súčasnej dobe vybudovanú kanalizáciu. Vybudovanie kanalizačnej infraštruktúry je kvôli finančne náročnému rozpočtu tejto akcie z rozpočtu obce nemožné. Vybudovanie kanalizačnej infraštruktúry je možné na základe vzájomnej spolupráce viacerých obcí v rámci Krupinskej planiny. V súčasnosti je odvádzanie odpadových vôd riešené vybudovanými žumpami a čističkami odpadových vôd.

2.9.5 Odpadové hospodárstvo

Obec Uňatín zabezpečuje odvoz a likvidáciu odpadov na základe zmluvných vzťahov so spoločnosťou Marius Pedersen, a.s. a Robus s.r.o.. Obec zabezpečuje zber vyseparovaných zložiek odpadu a to papier, plasty, sklo a kovy. Obec zabezpečuje aj zber, prepravu a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu, elektro odpadu, objemného odpadu a nebezpečných odpadov. Na separovanie odpadu slúžia občanom na verejných miestach stojiská zberných nádob na separovaný odpad.

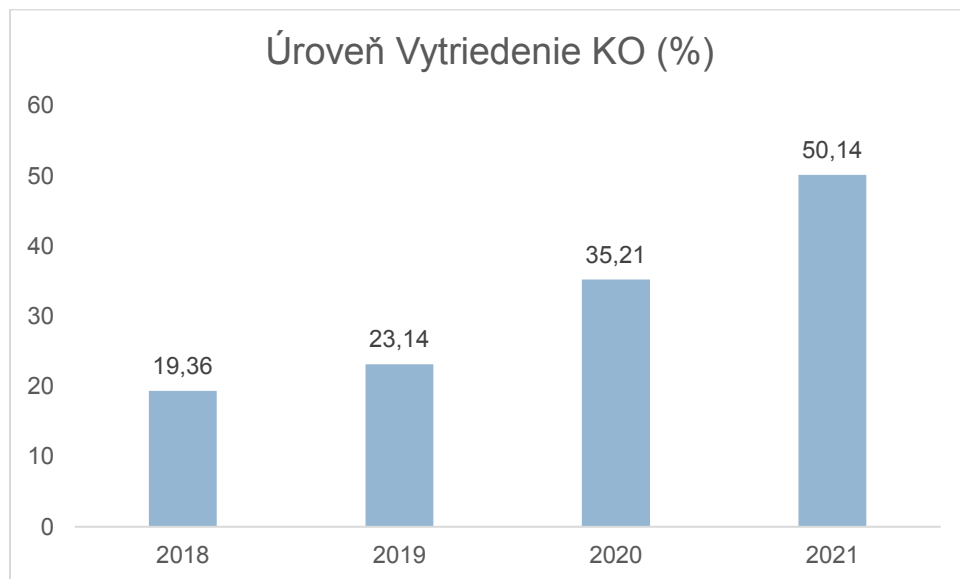
Biologicky rozložiteľný odpad je zabezpečený vlastným kompostovaním v záhradách, kde obec zabezpečila kompostéry do každej domácnosti a na verejne priestranstvách.

Obec zverejňuje na úradnej tabuli a na webovej stránke obce harmonogram vývozu odpadu.

Tabuľka č. 10 zobrazuje úroveň vytriedenia komunálneho odpadu za roky 2018 – 2021. Úroveň vytriedenia sa vypočíta ako podiel vytriedených a odovzdaných zložiek komunálneho odpadu a celkového odovzdaného komunálneho odpadu za určitý rok. Graf č. 8 znázorňuje pozitívny vývoj vytriedenia komunálnych odpadov v čase. Od roku 2018 sa úroveň vytriedenia viac ako zdvojnásobila.

Tabuľka 11 Úroveň vytriedenia zložiek KO (zdroj: vlastné spracovanie)

Rok	2018	2019	2020	2021
Úroveň Vytriedenie KO (%)	19,36	23,14	35,21	50,14

Graf 8 Úroveň vytriedenia KO v % (zdroj: vlastné spracovanie)

2.10 Samospráva

Samospráva zohľadňuje miestne (regionálne) podmienky. Tie môžu mať charakter zemepisný, ekonomický, ekologický, ale v každom prípade majú charakter miestny, t.j. typický pre daný región, mesto alebo obec a zohľadňujúci potreby jeho obyvateľov. Na rozdiel od štátnej správy, obce a mestá a ich regionálne združenia nefungujú na princípe podriadenosti a nadriadenosti a ich hlavným poslaním je zabezpečenie potrieb obyvateľov a spravovanie miestnych záležitostí.

Prácu obecného úradu vedie a organizuje starosta obce alebo zástupca obce v rozsahu vymedzenom obecným zastupiteľstvom. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov je starosta najvyšším výkonným orgánom obce. Zastupiteľským zborom obce je obecné zastupiteľstvo zložené z 5 poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky.

Obec Uňatín je samostatný samosprávny a správny územný celok Slovenskej republiky. Je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami

a jeho hospodárenie sa realizuje za podmienok ustanovených zákonom. Riadi sa zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a jeho základnou úlohou je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov.

Rozpočet obce, štruktúra majetku a cudzích zdrojov: Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu, v mimorozpočtových fondoch a ich racionálnym využívaním,
- majetkom, ktorým disponuje, a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,
- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Priamo môže obec ovplyvňovať ekonomický rozvoj v obci prostredníctvom rozpočtu a využitia obecného majetku. Fiškálna decentralizácia spolu s postupným prenesením kompetencií na vyššie územné celky a obecné samosprávy výrazne zvyšujú zodpovednosť obecnej samosprávy a rozširujú oblasti, v ktorých obec plní svoje úlohy.

2.10.1 Finančná analýza obce

Podľa §9 zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce. Ročný rozpočet obce je základným finančným plánom, ktorý obec každoročne vypracováva a schvaľuje. V ročnom rozpočte vystupujú dve základné zložky a to ročné rozpočtové príjmy a ročné rozpočtové výdaje.

Príjmy rozpočtu obce sú rozdelené do viacerých položiek:

- podielové dane – tvoria rozhodujúcu zložku príjmov obce, určujú podiel obce na daniach štátneho rozpočtu,
- miestne dane a poplatky,
- príjmy z využívania obecného majetku,
- predaj obecného majetku,
- dotácie,
- bankové úvery.

Výdaje rozpočtu obce sa delia do položiek:

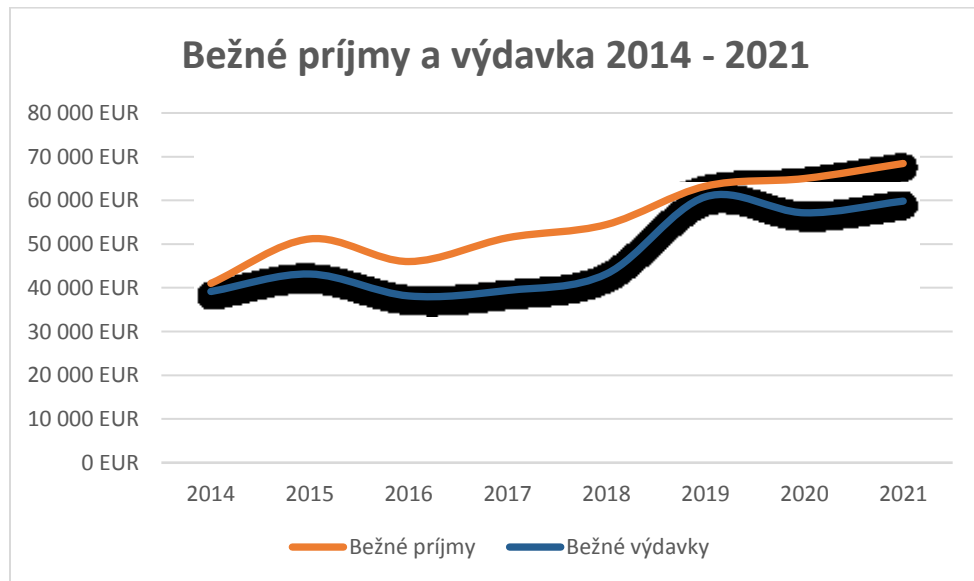
Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

- bežné výdavky normatívne – mzdy, poistné, prevádzka
- bežné výdavky nenormatívne – napr. obchodné výdavky
- kapitálové výdavky – rekonštrukcia objektov, riešenie havarijných situácií, rozvojové projekty.

Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je viacročný rozpočet strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potreby obyvateľov.

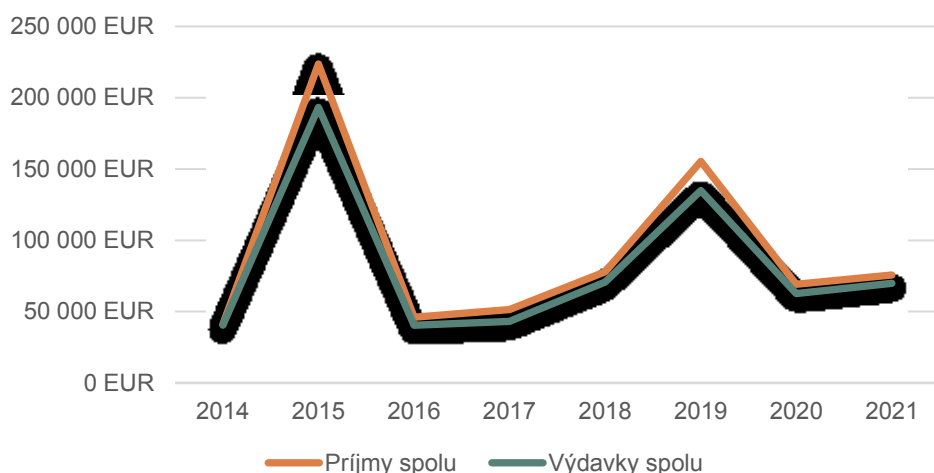
Tabuľka 12 Príjmy a výdavky obce rok 2014 – 2021 (zdroj: informačný systém Urbis)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Príjmy								
Bežné príjmy	41 004 EUR	51 193 EUR	46 016 EUR	51 464 EUR	54 475 EUR	63 249 EUR	65 005 EUR	68 453 EUR
Kapitálové príjmy	0 EUR	172 500 EUR	0 EUR	0 EUR	4 600 EUR	56 192 EUR	1 892 EUR	7 352 EUR
Finančné operácie	0 EUR	0 EUR	159 EUR	81 EUR	18 930 EUR	35 920 EUR	2 251 EUR	0 EUR
Príjmy spolu	41 004 EUR	223 693 EUR	46 175 EUR	51 545 EUR	78 005 EUR	155 361 EUR	69 148 EUR	75 805 EUR
Výdavky								
Bežné výdavky	39 158 EUR	43 157 EUR	38 151 EUR	39 410 EUR	43 190 EUR	60 814 EUR	57 168 EUR	59 837 EUR
Kapitálové výdavky	1 344 EUR	108 EUR	2 407 EUR	3 667 EUR	27 590 EUR	38 241 EUR	3 357 EUR	10 022 EUR
Finančné operácie	0 EUR	150 000 EUR	0 EUR	0 EUR	0 EUR	35 920 EUR	2 251 EUR	0 EUR
Výdavky spolu	40 502 EUR	193 265 EUR	40 558 EUR	43 077 EUR	70 780 EUR	134 975 EUR	62 776 EUR	69 859 EUR

Graf 9 Bežné príjmy a výdavky v rokoch 2014 – 2021

Celkové príjmy a výdavky 2014 - 2021

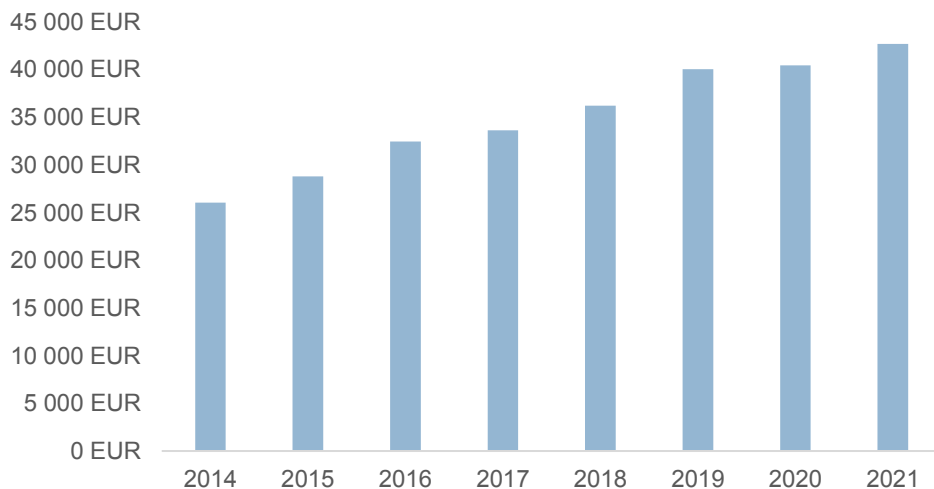

Graf 10 Celkové príjmy a výdavky v rokoch 2014 – 2021

Tabuľka 13 Vývoj výnosu DPFO v rokoch 2014 – 2021

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Výnos DPFO v €	26 042	28 811 E	32 456	33 621	36 217	40 033	40 430	42 700

Výnos DPFO 2014 - 2021

Graf 11 Vývoj výnosu DPFO v rokoch 2014 – 2021

2.1.1 SWOT analýza

SWOT analýza patrí medzi najčastejšie využívané nástroje a prezentáciu výsledkov komplexnej analýzy. Jej štruktúra vychádza z navrhnutých otázok, pričom predpokladom sú analyzované jednotlivé oblasti, vrátane zhodnotenia ich možného budúceho vývoja. Je výsledkom práce – rozsiahlych diskusií členov jednotlivých pracovných skupín.

SWOT analýza poskytuje hodnotenie silných a slabých stránok územia obce Uňatín, príležitostí a ohrození v jeho externom prostredí, umožňuje rýchly prehľad východiskovej situácie územia pred formulovaním stratégie. Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo v obci je pozitívne a negatívne. Silnou stránkou územia sú jeho prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo územiu chýba, alebo čo sa javí nedostatočne v porovnaní s inými.

Poloha obce a väzba na vonkajšie okolie	
Silné stránky	Slabé stránky
- <i>výhodná poloha obce vzhľadom na blízkosť k jednému z hlavných uzlov regiónu – k mestu Krupina,</i> - <i>priaznivé podmienky obce pre rozvoj sociálnej, spoločenskej a kultúrnej funkcie,</i> - <i>vidiecky charakter obce, koncová obec</i>	- <i>neusporiadaná urbanistická štruktúra obce,</i> - <i>nejasné vlastnícke pomery u niektorých pozemkov v katastrálnom území,</i> - <i>hranice intravilánu obce</i>
Príležitosti	Ohrozenia
- <i>využitie katastrálneho územia obce pre bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú výstavbu,</i> - <i>využitie vidieckeho charakteru obce na chatovú výstavbu a rekreačnú výstavbu,</i> - <i>možnosť kooperácie riešenia otázok a problémov regionálneho charakteru s okolitými obcami,</i>	- <i>nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov v rámci dopravnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti</i> - <i>nedostatočná vodovodná a kanalizačná infraštruktúra</i>

- <i>možnosť využitia prírodného a vidieckeho prostredia na agroturistické aktivity a vidiecky turizmus ?</i>	
Environmentálne a životné prostredie obce	
Silné stránky	Slabé stránky
- <i>blízkosť prírodných prvkov a horského prostredia,</i> - <i>dostatok priestorov pre budovanie tzv. zelených zón rekreácie a oddychu,</i> - <i>dostatok podzemnej vody</i> - <i>rozmanitosť územia</i>	- <i>všeobecný nezáujem obyvateľstva na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin,</i> - <i>všeobecne nízka miera vynútitelnosti práva v oblasti ochrany a udržateľnosti ŽP,</i> - <i>nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie a oddychu</i> - <i>nevyužitie existujúceho potenciálu močiaru a podzemnej vody</i>
Príležitosti	Ohrozenia
- <i>využitie prírodného potenciálu na vytváranie a zvelaďovanie existujúcich rekreačných zón,</i> - <i>dohoda, partnerstvo obce s aktérmi verejného sektoru,</i> - <i>rozšírenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovania,</i> - <i>zvýšiť vedomie obyvateľstva vo sfére ŽP</i>	- <i>ohrozovanie obce prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia vplyvom budovania technickej infraštruktúry,</i> - <i>ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch,</i> - <i>vytváranie nepovolených divokých skládok odpadu</i>
Technická infraštruktúra	
Silné stránky	Slabé stránky

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

- vybavenosť zásobovania obce pitnou vodou, - dostatok priestorov pre budovanie bytovej a technickej infraštruktúry, - neobývané rodinné domy,	- neustála potreba investícií na údržbu a modernizáciu zariadení technickej infraštruktúry, - nevybudovaná kanalizácia a plynofikácia v obci, - zastaranosť obecných budov, - vlastníctvo SPF účelových komunikácií v extraviláne obce - nedostatočné pokrytie mobilným telekomunikačným a internetovým signálom v obci
Príležitosti	Ohrozenia
- vybudovanie individuálnej kanalizácie v obci, - rekonštrukcia vodovodnej siete v celej obci, - úpravy obecných verejných priestranstiev, výsadba okrasnej zelene, - rekonštrukcia a modernizácia vnútorného vybavenia obecných budov - rekreačné domy z existujúcich neobývaných domov	- nedostatok vlastných zdrojov na financovanie našich zámerov, - nepripravenosť projektov na získanie finančných zdrojov z fondov EÚ a SR, - narušovanie urbanistickej štruktúry a vzhľadu obce starými, najmä hospodárskymi budovami - nedostatočná údržba a rekonštrukcia mostov na vodnom toku
Sociálna (občianska) infraštruktúra	
Silné stránky	Slabé stránky
- dobrá úroveň bytovej vybavenosti obce, - bytový fond je tvorený len rodinnými domami,	- malý záujem občanov o prestavbu, nadstavbu, rekonštrukcie rodinných domov, - nevybudované detské ihriská a miesta na šport

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

- zabezpečenie plnenia úloh v oblasti sociálnej starostlivosti - rozloha obecných budov na budovanie komunitných centier a športových miestností	- nevybudované zdravotnícke zariadenia, - neexistujúce školské zariadenia v obci
Príležitosti	Ohrozenia
- príprava projektov, vybudovanie, prípadne rekonštrukcia komunitných centier obce – napr. kultúrny dom a pod. - pripravenosť obce k rozvoju bytovej, podnikateľskej a občianskej infraštruktúry,	- nedostatok finančných zdrojov na krytie projektov, - prípadná neúspešnosť projektov pre riešenie rozvoja občianskej infraštruktúry, - vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, ako aj zlepšenia vnútorného vybavenia
Demografický vývoj a ľudské zdroje	
Silné stránky	Slabé stránky
- takmer jednotná národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva, - možnosť vzdelávania detí v obci Bzovík, - zlepšovanie vekovej štruktúry obyvateľstva, - vysoká zamestnanosť v obci.	- nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci.
Príležitosti	Ohrozenia
- podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce, najmä pre mladé rodiny, - vybudovanie nových zariadení občianskej vybavenosti,	- nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, ohrozené existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny, - odchádzanie za prácou,

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

- <i>obnova prípadne vybudovanie nových zón oddychu – parkov,</i> - <i>výstavby viacúčelového športového ihriska (tenis, volejbal, detské ihrisko, ...)</i>	
Záujmové združenia, kultúrne a spoločenské aktivity	
Silné stránky	Slabé stránky
- <i>existencia kultúrneho objektu v obci,</i> - <i>tradícia v organizovaní kultúrnych podujatí,</i> - <i>súdržnosť obyvateľov</i> - <i>dobrovoľné aktivity členov DHZO pri rôznych podujatiach a dobrovoľníckej práci v obci</i> - <i>spoluúčasť na kultúrnych akciách miestneho občianskeho združenia „Nádej v Uňatíne“ a poľovného združenia „Dolina“</i>	- <i>nedostatočná zapojenosť podnikateľských subjektov na kultúrno–spoločenských akciách,</i> - <i>nedostatok športových aktivít</i> - <i>absencia záujmových krúžkov</i>
Príležitosti	Ohrozenia
- <i>zapojenie všetkých vekových zložiek obyvateľstva na záujmových aktivitách obce,</i> - <i>poskytovanie obecných priestorov pre stretávanie a organizovanie kultúrnych podujatí,</i> - <i>pokračovanie v tradíciách obce v organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí</i>	- <i>nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov,</i> - <i>stagnujúci demografický vývoj (veková štruktúra),</i>
Ekonomické podmienky a podnikateľské prostredie	
Silné stránky	Slabé stránky

- rozloha obce na rozvoj podnikania - vysporiadanie pozemkového vlastníctva, - dostatok pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti obce, - priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva, - obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia - Rekreačné a turistické danosti regiónu	- potreba využitia verejných zdrojov a úverových prostriedkov (EÚ, SR), - nepripravené projektové dokumentácie k žiadostiam zo štrukturálnych fondov EÚ, - malá rozloha intravilánu obce, - absencia územného plánu obce, - nízka finančná a daňová sila obce, - vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku - absencia zimnej rekreácie
Príležitosti	Ohrozenia
- zvýšenie finančnej a daňovej sily obce, - priaznivé predpoklady pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ, - racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov v samospráve a obecných budovách - vybudovanie cykloturistickej infraštruktúry - vybudovanie rekreačných ubytovacích zariadení	- nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce, - neúspešné projekty na čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu SR a EÚ, - nepriaznivé vplyvy technickej infraštruktúry na životné prostredie obce, - celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce - absencia stravovacích zariadení

2.11.1 Zhodnotenie SWOT analýzy

Negatívne faktory vplývajúce na rozvoj obce:

- nevyužitý prírodný vidiecky charakter krajiny pre rozvoj cestovného ruchu a podnikania,
- nevyužitý kultúrno–historický potenciál obce,
- nedostatočná resp. žiadna infraštruktúra cestovného ruchu,
- technický stav verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,
- nevybudovaná technická infraštruktúra ihrísk,
- opotrebovaná vodovodná sieť,
- absencia kanalizačnej siete.

Pozitívne faktory vplývajúce na rozvoja obce:

- využitie fondov v novom programovom období 2021 – 2027 ako zdroj financovania investičných aj neinvestičných zámerov obce,
- využitie prírodného a kultúrno–historického potenciálu na rozvoj cestovného ruchu (prírodné a kultúrne pamiatky,...),
- vypracované projektové dokumentácie investičných zámerov,
- rozloha katastrálneho územia,
- bytová výstavba.

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín (ďalej aj PHRSR) nadväzuje na analytickú časť a má za cieľ sformulovať ciele a zostaviť vnútornú logiku stratégie vo väzbe na SWOT analýzu, rozvojové faktory a hlavné disparity. Strategická časť pozostáva z vízie, strategického (dlhodobého, globálneho) cieľa, prioritných oblastí a opatrení, ktoré budú podporované v rámci programu rozvoja a budú rozpracované v programovej časti do aktivít a projektov.

Strategická časť PHSR obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva, Sociálny a kultúrny rozvoj, Environmentálny rozvoj)

Pre stanovenie rozvojovej stratégie obce Uňatín bola začiatkom celého procesu revízia existujúcej vízie rozvoja. Vízia sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10–15 rokov a

predstavuje očakávaný stav. Pre stanovenie stratégie je nevyhnutné rešpektovanie odhadov možných scenárov vývoja vyšších (nadnárodných, národných, regionálnych) úrovní pre strednodobé a dlhodobé časové horizonty.

Vízia v oblasti regionálneho rozvoja pre Slovensko s výhľadom do roku 2030 je nasledovná: „Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“

Rekreačné a turistické danosti regiónu umožňujú predpokladať, že aj v dlhodobom výhľade bude možné pokryť celý rozsah nárokov na oddych a zotavenie domácich obyvateľov a že podstatná jeho časť bude ponuková pre domáci a zahraničný cestovný ruch. Využitelnosť prírodných a vidieckych daností obce je určujúcim faktorom na rozvoj obce. Cykloturistika je významný segment cestovného ruchu s veľkým potenciálom pre vidiecke oblasti, ich rozvoj, zvýšenie zamestnanosti a konkurencieschopnosti.

3.1 Vízia obce

„Chceme, aby obec Uňatín bola o 10 rokov obcou s vidieckym charakterom ponúkajúca rekreačné prostredie s atraktívnou ponukou, ktorá bude v súlade so zachovaním životného prostredia. Chceme, aby v obci bola technická a domová infraštruktúra poskytujúca miesto na bývanie pre mladé rodiny. Chceme aby v Uňatíne bola infraštruktúra ktorá pritiahne ekonomicky aktívnych obyvateľov pracujúcich v regióne. Chceme, aby v Uňatíne o 10 rokov bola obec s vybudovanými oddychovými zónami a ihriskami so zachovaním prírodných prvkov. O 10 rokov v Uňatíne budeme mládež brať ako rovnocenných partnerov, budeme prihliadať na ich názory a mladí ľudia sa budú aktívne podieľať na dianí v obci.“

3.2 Priority

Strategický plán je rozdelený na 3 priority:

Priorita 1 – Obec pre všetkých,

Priorita 2 – Rozvoj technickej infraštruktúry obce

Priorita 3 – Ekologickejšia obec.

Každá priorita má určené ciele, ktoré počas realizácie PHRSR plánujeme dosiahnuť. Sú výsledkom spoločného plánovania predstaviteľov verejného a súkromného sektora, ktorí sa stretávali v pracovných skupinách. Priority a ciele pre rozvoj obce sú rozpísané v tabuľke.

3.2.1 Priorita 1: Obec pre všetkých

Opatrenie 1.1 Podpora všetkých foriem bytovej výstavby, pomoc pri stavebnom konaní

Opatrenie 1.2 Zvýšiť počet aktívnych občanov v rozvoji obce

Opatrenie 1.3 Vytvoriť materiálne a ľudské zdroje pre prácu s mládežou a seniormi

Opatrenie 1.4 Vytváranie podmienok a príťažlivosti prostredia obce pre záujemcov o prísťahovanie do obce a trvalý pobyt v nej

Opatrenia 1.5 Zvýšiť počet podnikateľov, investorov a návštevníkov obce

3.2.2 Priorita 2 – Rozvoj technickej infraštruktúry obce

Opatrenie 2.1 Dobudovať technickú infraštruktúru obce – vodovod, mieste komunikácie

Opatrenie 2.2 Zvyšovanie úrovne občianskej vybavenosti obce v oblasti obchodu, služieb, kultúrneho a športového vyžitia obyvateľov

Opatrenie 2.3 Vybudovanie multifunkčného športového areálu – detské ihrisko, športové ihrisko

Opatrenie 2.4 Rekonštrukcia existujúceho obecného majetku a modernizácia jeho vnútorného vybavenia

Opatrenie 2.5 Vybudovať cyklochodník s miestami na oddych

3.2.3 Priorita 3: Ekologickejšia obec

Opatrenie 4.1 Starostlivosť o krajinu a zeleň v obci a jej okolí

Opatrenie 4.2 Bezpečnosť a ochrana vodných plôch (močiar, potok, rybník)

Opatrenie 4.3 Zníženie produkcie odpadov a zvýšenie podielu zhodnocovaných odpadov

3.3 Strategické ciele

Strategické ciele PHSR obce Uňatín rátajú aj s využívaním zdrojov financovania zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu samosprávy a iných zdrojov. Priority a strategické ciele nadväzujú aj na ciele Agendy 2030 a iné strategické dokumenty opísané v časti PHSR obce Uňatín *Úvod*, v kapitole 1.1 *Väzby na strategické dokumenty*.

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

PRIORITA 1		OBEC PRE VŠETKÝCH							
Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj (Projekt)	Plánovací rok						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.1. Obec atraktívna pre život	1.1.1. Pitná voda pre všetkých	1.1.1.1. Rekonštrukcia a dobudovanie verejného vodovodu							
		1.1.1.2. Rekonštrukcia prečerpávacej stanice a úpravne vody							
	1.1.2. Rekonštrukcia a zvýšenie kapacity obecných budov	1.1.2.1. Zníženie energetickej náročnosti budovy Kultúrneho domu a Obecného úradu							
		1.1.2.2. Rozšírenie obchodu a služieb v obci							
		1.1.2.3. Vybudovanie šatne v priestoroch Kultúrneho domu							
		1.1.1.4. Prestavba objektu Komunitného centra mládeže							
		1.1.1.5. Rekonštrukcia a modernizácia Obecného úradu							
		1.1.1.6. Rekonštrukcia objektu Domu smútku							
		1.1.1.7. Rekonštrukcia objektu Hasičskej zbrojnice							
	1.1.2. Obnova a budovanie voľnočasových zariadení a oddychovo-rekreačných plôch	1.1.2.1. Skvalitnenie interiérového vybavenia Kultúrneho domu a Knižnice							
		1.1.2.2. Vybudovanie ekologického bezbariérového športového ihriska							
		1.1.2.3. Vybudovanie oddychovej zóny (v obecnom parku a pri KD)							

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

		1.1.2.4. Výstavba športovo oddychovej zóny-inriska							
		1.1.2.5. Úprava verejných priestranstiev							
	1.1.3. Obnova a rozvoj kultúrneho dedičstva obce	1.1.3.1. Rekonštrukcia pamätihodností (kríže na území obce)							
	1.1.4. Zvýšenie dôstojnosti pietneho miesta	1.1.4.1. Úprava priestranstva cintorína, výmena oplotenia v cintoríne							
	1.1.5. Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov na verejných priestranstvách	1.1.5.1. Vybudovanie kamerového systému v obci							
	Mílniky	Rekonštrukcia a dobudovanie verejného vodovodu	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Rekonštrukcia prečerpávacej stanice a úpravne vody	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Zrekonštruované obecné budovy	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Zvýšená kapacita obecných budov	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Obnovené voľno-časové zariadenia a oddychovorekreačné plochy	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Vybudované nové voľnočasové zariadenia a oddychovo-rekreačné plochy	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Obnovené pamätihodnosti	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Upravené priestranstvo cintorína a výmena oplotenia v cintoríne	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Monitorované verejné priestranstvá	Zodpovedný partner				Obecný úrad		

PRIORITA 2		ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY							
Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj (Projekt)	Plánovací rok						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2.1. Zlepšenie dopravnej obslužnosti obce	2.1. Rozvoj infraštruktúry pre motorovú a nemotorovú dopravu	3.1.1.1. Rekonštrukcia vozovky a jej odvodnenie pod cintorínom							
		3.1.1.2. Rekonštrukcia chodníkov							
		3.1.1.3. Dobudovanie chodníkov							
		3.1.1.4. Rozšírenie verejných priestranstiev							
		3.1.1.5. Osadenie smerových tabúl v obci							
		3.1.1.6. Realizácia cyklotrasy v extraviláne obce (okruh na poľných cestách)							
	Míľniky	Obnovená a odvodnená MK	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Zrekonštruované chodníky	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Dobudované chodníky	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Vybudované nové verejné priestranstvá	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Osadené nové smerové tabule	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Vybudovaná cyklotrasa v extraviláne	Zodpovedný partner				Obecný úrad		

PRIORITA 3		EKOLOGICKEJŠIA OBEC							
Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj (Projekt)	Plánovací rok						
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3.1. Ochrana životného prostredia	4.1.1. Starostlivosť o krajinu a zeleň v obci a jej okolí	4.1.1.1. Revitalizácia verejného priestoru							
		4.1.1.2. Priestorové a funkčné usporiadanie územia obce							

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

		1.1.1.3. Odvádzanie dažďových vôd – vybudovanie odtokových žlabov							
		4.1.3.2. Vybudovanie vsakovacích plôch							
	4.1.2. Bezpečnosť a ochrana vodných plôch	1.1.2.1. Bezpečnosť a ochrana vodných plôch							
		4.1.2.2. Revitalizácia vodných plôch (močiar, rybník)							
	4.1.3. Odvádzanie odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie	4.1.3.1. Vybudovanie ČOV pre obecné budovy							
	1.1.2. Zníženie produkcie odpadov a zvýšenie podielu zhodnocovaných odpadov	4.1.2.1. Vybudovanie stojísk na triedený odpad							
		1.1.2.1. Vybudovanie kompostoviska							
	Mílniky	Revitalizácia verejného priestoru	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Priestorové a funkčné usporiadanie územia obce	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Odvádzanie dažďových vôd – vybudovanie odtokových žlabov	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Vybudovanie vsakovacích plôch	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Bezpečnosť a ochrana vodných plôch	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Revitalizácia vodných plôch (močiar, rybník)	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Vybudovanie ČOV pre obecné budovy	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Vybudovanie stojísk na triedený odpad	Zodpovedný partner				Obecný úrad		
		Vybudovanie kompostoviska	Zodpovedný partner				Obecný úrad		

4 REALIZAČNÁ A FINANČNÁ ČASŤ

Obec Uňatín vystupuje pri implementácii PHSR ako subjekt koordinujúci regionálny rozvoj územia obce v rámci tematických oblastí, ktoré sú uvedené v strategickej časti dokumentu. Za tieto úlohy je zodpovedný Obecný úrad, ktorého úlohou je okrem iného aj koordinácia aktivít v súvislosti s implementáciou PHSR obce Uňatín na roky 2022 – 2027, komunikácia a koordinácia jednotlivých relevantných aktérov a v neposlednom rade aj monitorovanie a hodnotenie pokroku v plnení priorít a strategických cieľov.

4.1 Finančné zabezpečenie opatrení

Zdroje financovania sú rozdelené medzi štátny rozpočet, rozpočet miestnej samosprávy, súkromné zdroje, fondy EÚ, a rôzne iné granty, finančné nástroje a i.

PRIORITA 2	OBEC PRE VŠETKÝCH					
STRATEGICKÝ CIEĽ 2.1.	Obec atraktívna pre život					
Špecifický cieľ	Nástroj (Projekt)	Rok			Spolu 2021– 2027 (v Eur)	Zdroje
		2022 (v Eur)	2023 (v Eur)	2024 (v Eur)		
2.1.1. Pitná voda pre všetkých	1.1.1.1. Rekonštrukcia a dobudovanie verejného vodovodu	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje
	2.1.1.2. Rekonštrukcia prečerpávacej stanice a úpravne vody	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje
2.1.1. Rekonštrukcia a zvýšenie kapacity obecných budov	1.1.2.1. Zníženie energetickej náročnosti budovy Kultúrneho domu a Obecného úradu	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
	1.1.2.2. Rozšírenie obchodu a služieb v obci	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Súkromný sektor/Plán obnovy
	1.1.2.3. Vybudovanie šatne	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

	v priestoroch Kultúrneho domu					obnovy/rezervný fond
	1.1.1.4. Prestavba objektu Komunitného centra mládeže	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, IÚS BBSK/rezervný fond
	1.1.1.5. Rekonštrukcia a modernizácia Obecného úradu	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, IÚS BBSK/rezervný fond
	1.1.1.6. Rekonštrukcia objektu Domu smútku	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, IÚS BBSK/rezervný fond
	1.1.1.7. Rekonštrukcia objektu Hasičskej zbrojnice	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
2.1.2. Obnova a budovanie voľnočasových zariadení a oddychovo-rekreačných plôch	2.1.2.1. Skvalitnenie interiérového vybavenia Kultúrneho domu a Knížnice	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
	2.1.2.2. Vybudovanie ekologického bezbariérového detského ihriska	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
	2.1.2.3. Vybudovanie oddychovej zóny (v obecnom parku a pri KD)	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

	2.1.2.4. Výstavba športovo–oddychovej zóny–inriska	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
	2.1.2.4. Úprava verejných priestranstiev	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
2.1.3. Obnova a rozvoj kultúrneho dedičstva obce	2.1.3.1. Rekonštrukcia pamätihodností (kríže na území obce)	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
2.1.4. Zvýšenie dôstojnosti pietneho miesta	2.1.4.1. Úprava priestranstva cintorína a výmena oplotenia	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
2.1.5. Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov na verejných priestranstvách	2.1.5.1. Vybudovanie kamerového systému v obci	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond

PRIORITA 3		ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY				
STRATEGICKÝ CIEĽ 3.1.		Zlepšenie dopravnej obslužnosti obce				
Špecifický cieľ	Nástroj (Projekt)	Rok			Spolu 2021–2027	Program/ podprogram rozpočtu
		2022	2023	2024		
2.1. Zlepšenie dopravnej obslužnosti obce	3.1.1.1. Rekonštrukcia vozoviek a ich odvodnenie	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
	3.1.1.2. Rekonštrukcia chodníkov	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

	3.1.1.3. Dobudovanie chodníkov	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/rezervný fond
	3.1.1.4. Rozšírenie verejných priestranstiev	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/vlastné zdroje
	3.1.1.5. Osadenie smerových tabúl' v obci	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/vlastné zdroje
	3.1.1.6. Realizácia cyklotrasy v extraviláne obce (okruh na poľných cestách)	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy/vlastné zdroje

PRIORITA 1		EKOLOGICKEJŠIA OBEC				
STRATEGICKÝ CIEĽ 1.1.		Ochrana životného prostredia				
Špecifický cieľ	Nástroj (Projekt)	Rok			Spolu 2021– 2027 (v Eur)	Financovanie
		2022 (v Eur)	2023 (v Eur)	2024 (v Eur)		
4.1.1. Starostlivosť o krajinu a zeleň v obci a jej okolí	4.1.1.1. Revitalizácia verejného priestoru	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje
	4.1.1.2. Priestorové a funkčné usporiadanie územia obce	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje
	1.1.1.3. Odvádzanie dažďových vôd –	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy,

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

	vybudovanie odtokových žľabov					Environmentálny fond/vlastné zdroje
	4.1.3.2. Vybudovanie vsakovacích plôch a nádrží	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje
4.1.2. Bezpečnosť a ochrana vodných plôch	1.1.2.1. Vybudovanie zábradlí okolo vodného toku	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond
	4.1.2.2. Revitalizácia vodných plôch (močiar, rybník)	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje
4.1.3. Odvádzanie odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie	4.1.3.1. Vybudovanie ČOV pre obecné budovy	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond/rezervný fond
1.1.2. Zníženie produkcie odpadov a zvýšenie podielu zhodnocovaných odpadov	4.1.2.1. Vybudovanie stojísk na triedený odpad	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje
	1.1.2.1. Vybudovanie kompostoviska	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Podľa PD	Operačný program SK a Plán obnovy, Environmentálny fond/vlastné zdroje

4.1.1 Fondy EÚ: Program Slovensko 2021 – 2027

Strategický dokument Program Slovensko 2021 – 2027 spolu s Partnerskou dohodou určujú, ako bude Slovensko v najbližšej dekáde investovať 12,6 miliardy eur z európskych

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

zdrojov a s tým súvisiacich 3,5 miliardy eur povinného národného spolufinancovania (súčtovo 16,3 mld. eur).

V rámci Programu Slovensko 2021 – 2027 sa budú čerpať granty buď cez systém IÚS (Integrovaných územných stratégií), ale aj cez dopytové výzvy, alebo finančné granty prichádzajúce priamo z národnej úrovne, či „Finančné nástroje“ Slovak Investment Holding (SIH) predstavujúce vhodné kombinované záruky alebo úvery pre čerpanie eurofondov, ktoré boli využívané aj v programovom období 2014 – 2020.

V súčasnosti je dokument Program Slovensko pripravovaný na schválenie vládou SR, následne bude poslaný na pripomienkovanie Európskej komisii a mal by byť schválený koncom roka 2022, čiže prvé granty z tohto nového programového obdobia sa začnú čerpať pravdepodobne v roku 2023.

Tabuľka 14 Oprávnené aktivity v IÚS Programu Slovensko 2021 – 2027

P. č.	Cieľ politiky	Špecifický cieľ	Opatrenie
1	1. Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT	RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií	1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch
2		RSO1.2 Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy	1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov
3		RSO1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie	1.4.1 Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu
4	2. Prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva,	RSO2.1 Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov	2.1.2 Znižovanie energetickej náročnosti budov
5		RSO2.2 Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené	2.2.2 Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou
6		RSO2.4 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy	2.4.1.B Adaptácia na zmenu klímy v obciach a mestách

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

7	zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility		2.5.1 Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
8			2.5.2.A Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním predovšetkým na prioritné oblasti z environmentálneho
P. č.	Cieľ politiky	Špecifický cieľ	Opatrenie
		RSO2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva	pohľadu mimo dobiehajúcich regiónov
9			2.5.2.B Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch
10			2.5.3 Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov
11			2.5.4.A Výstavba verejných vodovodných sietí v obciach do 2 000 obyvateľov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami mimo dobiehajúcich regiónov
12			2.5.4.B Zabezpečenie prístupu k pitnej vode a nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v obciach do 2 000 EO v dobiehajúcich regiónoch
13			2.5.6 Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO
14			2.5.7 Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov
15			2.6.1 Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov
16		RSO2.6 Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje	2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

17			2.6.3 Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov
18		RSO2.7 Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženia všetkých foriem znečistenia	2.7.3.A Podpora biologickej a krajinej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázných nepôvodných druhov
19			2.7.3.B Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v mestách a mestských oblastiach
20			2.8.1 Rozvoj verejnej dopravy
21		RSO2.8 Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka	2.8.2 Podpora cyklo dopravy
			2.8.3. Udržateľná mobilita BSK
23		RSO3.2 Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a	3.2.3 Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a
P. č.	Cieľ politiky	Špecifický cieľ	Opatrenie
	3. Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility	intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility	zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy
24			3.2.4 Miestne komunikácie
25	4. Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv (podľa čl. 5 písm. d) všeobecného nariadenia)	RSO4.1 Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva	N/A
26		RSO4.2 Zlepšenia rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu	N/A

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

27		RSO4.3 Podpora sociálnoekonomického začlenenia marginalizovaných komún, domácností s nízkym príjmom a znevýhodnených skupín vrátane osôb s osobitnými potrebami prostredníctvom integrovaných akcií vrátane bývania a sociálnych služieb	N/A
28		RSO4.5 Zabezpečenia rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšením odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti, a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť	N/A
29	5. Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív	RSO5.1 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v mestských oblastiach	5.1.1 a 5.2.1 Investície do rozvoja administratívnych a analytickostrategických kapacít miestnych a regionálnych samospráv a mimovládnych neziskových organizácií pôsobiach v komunite alebo partnerov pôsobiach v komunite, na základe skúseností s podporou analytických kapacít na úrovni ústrednej štátnej správy
30		RSO5.2 Podpora integrovaného a inkluzívneho sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho miestneho	5.1.2 a 5.2.2 Investície zvyšujúce kvalitu verejných politík a odolnosť demokracie prostredníctvom projektov spolupráce v komunite
P. č.	Cieľ politiky	Špecifický cieľ	Opatrenie
		rozvoja, kultúry, prírodného dedičstva, udržateľného cestovného ruchu a bezpečnosti v iných ako mestských oblastiach	občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy, prípadne intervenčné projekty v komunite občianskej spoločnosti a komunity partnerov a samosprávy na zvýšenie kvality verejných politík a odolnosť demokracie

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na rok 2022 – 2027

31		5.1.3 a 5.2.3 Investície do bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
32		5.1.4 a 5.2.4 Investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, cykloturistiku
33		5.1.5 a 5.2.5 A. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – vidiecke oblasti
34		5.1.5 a 5.2.5 Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – podpora ostatnej infraštruktúry spojenej s kultúrnymi a prírodnými aktívami regiónov

4.1.2 Fondy EÚ: Plán obnovy a odolnosti

Plán obnovy a odolnosti stanovuje ucelený balík reforiem a investícií, ktoré sa budú realizovať do roku 2026 a ktoré budú podporené z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Plán tvoria investície a reformy, ktoré budú riešiť výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach Európskej komisie pre Slovensko. Plán zahŕňa aj opatrenia zamerané na riešenie výziev, ktorým Slovensko čelí v súvislosti so zelenou a digitálnou transformáciou.

Pre Slovensko je alokovaných približne 6 miliárd eur v grantoch. Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je rozdelený do piatich základných oblastí:

lepšie vzdelanie pre každého (892 mil. eur)

konkurencieschopné a inovatívne Slovensko (739 mil. eur)

zelené Slovensko (2 301 mil. eur)

zdravý život pre každého (1 533 mil. eur)

efektívny štát a digitalizácia (1 110 mil. eur).

Tabuľka 15 Tabuľka 9: Rozdelenie alokácie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti SR na komponenty v piatich kľúčových oblastiach verejných politik aj s príspevkom k stanoveným cieľom zelenej a digitálnej transformácie

Číslo	NÁZOV KOMPONENTU	POO v mil. €	Digitálny príspevok	Zelený príspevok
	Zelená ekonomika	2 301	170	2 199
1	Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra	232	25	232
2	Obnova budov	741	0	735
3	Udržiateľná doprava	801	145	705
4	Dekarbonizácia priemyslu	368	0	368
5	Adaptácia na zmenu klímy	159	0	159
	Vzdelávanie	892	235	114
6	Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch	210	0	39
7	Vzdelávanie pre 21. storočie	469	229	12
8	Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl	213	7	63
	Veda, výskum, inovácie	739	156	79
9	Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií	633	156	79
10	Lákavosť a udržanie talentov	106	0	0
	Zdravie	1 533	43	311
11	Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť	1 163	41	295
12	Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie	105	2	3
13	Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť	265	0	13
	Efektívna verejná správa a digitalizácia	1 110	730	29
14	Zlepšenie podnikateľského prostredia	11	6	0
15	Reforma justície	255	36	18
16	Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva	229	73	11
17	Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	615	615	0
18	Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie	0	0	0
	Celkový súčet	6 575	1 334	2 732

4.2 Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHSR

Nastavenie systému monitorovania má slúžiť k hodnoteniu implementácie PHSR na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov plnenia priorít a cieľov stratégie. Využíva sa pri tom systém zadefinovaných ukazovateľov ku jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt.

Predmetom monitorovania sú teda indikátory progresu implementácie stratégie, indikátory efektívnosti a indikátory realizácie aktivít (míľniky). Indikátory efektívnosti sú definované ako pomer použitých zdrojov a dosiahnutých efektov monitorovaných prostredníctvom indikátorov progresu.

Proces monitoringu sa opiera o systém zberu a spracovania dát, ktorý bol základom aj pre analytickú fázu tvorby PHSR a výber ukazovateľov. Pri nastavení systému monitoringu sa doplní frekvencia zberu údajov, zodpovednosť za ich zber a zodpovednosť za priebežný monitoring hodnôt jednotlivých ukazovateľov progresu a efektívnosti, ako aj míľnikov.

Vzhľadom na previazanosť procesu implementácie PHSR s rozpočtom obce, systém monitoringu bude využívať nástroje monitoringu rozpočtovania a to najmä „Záverečný účet“, ktorý je každoročne pripravovaný a schvaľovaný územnou samosprávou. Prehľad

monitorovania indikátorov, míľnikov a ukazovateľov efektívnosti uvádzajú nasledovné tabuľky.

PRIORITA 1		OBEC PRE VŠETKÝCH		
Názov indikátora/ míľnika/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Počet m ² zrekonštruovaných plôch	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet m ² vybudovaných plôch	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Ročné úspory energie	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet zrekonštruovaných budov	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet vybudovaných ihrásk, športovísk	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet monitorovaných verejných priestranstiev	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad

PRIORITA 2		ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY		
Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Počet km zrekonštruovanej dopravnej infraštruktúry	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet km vybudovanej dopravnej infraštruktúry	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad

PRIORITA 3		EKOLOGICKEJŠIA OBEC		
Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Počet m ² revitalizovaného priestoru	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet m ² vybudovaných odtokových žlabov/vsakovacích plôch	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet m ² revitalizovaných vodných plôch	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Počet vybudovaných ČOV pre obecné budovy	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
Množstvo vybudovaných stojísk na triedený odpad	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad

Množstvo zhodnotených BRKO	Evidencia OcÚ, monitorovacia správa projektu	1 krát ročne	Obec ako celok	Obecný úrad
----------------------------------	--	--------------	----------------	-------------

V rámci procesu hodnotenia sa každoročne vyhodnocujú získané údaje o prograse implementácie priorít a cieľov stratégie, a hodnotia sa ukazovatele efektívnosti a ukazovatele realizácie aktivít (míľniky). Výstupom procesu bude **Hodnotiaca správa o realizácii priorít a cieľov PHSR**, ktorá bude obsahovať najmä zistenia o úspešnosti plnenia priorít a cieľov pri implementácii PHSR, ďalej zistenia o správnosti voľby nástrojov pri implementácii PHSR a či sú ciele, proces implementácie, alebo výsledky implementácie stratégie ovplyvnené meniacimi sa okolnosťami, efektívnosti alokovaných zdrojov.

Dobre nastavený a fungujúci systém monitoringu môže spoločne s hodnotením viesť k pružnej reakcii na zmenené podmienky a úspešné či neúspešné kroky implementácie formou úpravy (aktualizácie) stratégie. PHSR je otvorený dokument, v prípade potreby sa má aktualizovať a reagovať tak na nové požiadavky občanov, záujmových skupín a potenciálnych investorov, ale má reflektovať aj na legislatívne zmeny a na prípadné zmeny v relevantných programových dokumentoch regionálneho rozvoja hlavne na národnej a regionálnej úrovni.

Zmeny v stratégii (napríklad zmeny vízie, hlavného cieľa, priorít, systému cieľov, prípadne nástrojov/opatrení/aktivít) alebo v spôsobe jej implementácie môžu byť vynútené vonkajším okolím stratégie, výsledkami implementácie PHSR zistenými v procese monitoringu, ale môžu byť realizované aj na základe podnetu niektorého z partnerov implementácie stratégie.

4.3 Riziká implementácie a ich prevencia

V priebehu implementácie PHSR sa môžu vyskytnúť problémy, ktoré môžu ovplyvniť dosiahnutie vízie a definovaných cieľov a efektívnosť implementácie. Potenciál výskytu týchto problémov predstavuje riziko pre naplnenie stratégie, preto je potrebné identifikovať potenciálne problémy skôr než sa vyskytnú, a nastaviť postupy na zníženie pravdepodobnosti ich výskytu, prípadne na minimalizáciu ich dopadov. Uvádzame prehľadný plán manažmentu rizík ako výsledok analýzy rizík implementácie PHSR a prehľad opatrení na ich minimalizáciu, resp. minimalizáciu ich dopadov s udaním zodpovedností a spôsobov monitorovania.

Tabuľka 16 Riziká implementácie PHRSR

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHRSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Riziko nedostatku vlastných zdrojov pre dofinancovanie projektov	Všetky ciele a nástroje	Významné	Dôsledné a zodpovedné rozpočtovanie, hospodárnosť fungovania samosprávy, manažment zadĺženosti	Sledovanie hospodárskeho vývoja, priebežné sledovanie a monitorovanie plnenia rozpočtu	Obecný úrad, starosta obce
Riziko nezískania dofinancovania z externých zdrojov	Všetky ciele a nástroje	Významné	Dôsledné sledovanie aktuálnych výziev na predkladanie žiadostí o NFP, spolupráca s konzultačnými firmami a rozvojovými agentúrami, kvalitná príprava projektov	Monitorovanie počtu predložených žiadostí o NFP, monitorovanie schválených a neschválených žiadostí o poskytnutie NFP	Obecný úrad, starosta obce

4.4 ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

Základnou myšlienkou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na roky 2022 – 2027 je presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja, zlepšovať kvalitu života obyvateľov a vytvárať podmienky pre udržateľný rozvoj obce. Spracovanie PHRSR bolo iniciované samosprávou. Uskutočnilo sa v období 04/2021 – 02/2022. Spracovanie dokumentu zabezpečil Obecný úrad v Uňatíne, zhotoviteľom dokumentu bola samotný Obecný úrad Uňatín v spolupráci s pracovnou skupinou zriadenou na vypracovanie PHRSR obce Uňatín.

Na tvorbe rozvojového programu sa podieľal pracovný tím vymenovaný starostkou obce (ako gestorom projektu) zo zamestnancov obce a členov obecného zastupiteľstva. Starosta a interný pracovný tím spolu úzko spolupracovali pri zhotovovaní dokumentu. Zoznam členov pracovnej skupiny je uvedený vo Vstupnej správe pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR obce Uňatín na roky 2022 – 2027, ktorá tvorí prílohu č.1. tohto dokumentu.

Metodický prístup k riešeniu programu rozvoja vychádzal z aktuálnej verzie metodické príručky „Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií“ schválnej uznesením vlády SR č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017.

Prípravné práce a spracovanie Vstupnej správy sa realizovali od 04/2021 do 02/2022. Obecné zastupiteľstvo v Uňatíne schválilo Vypracovanie dokumentu dňa 28. 02. 2021 uznesením č. 9/2021. V období 05/2021 – 12/2021 sa uskutočnila inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR, stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR, následne návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov a nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR. Návrh dokumentu Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Uňatín na roky 2022 – 2027 bol schválený v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja na zasadnutí obecného zastupiteľstva **dňa 04. 03. 2022 Uznesením č. 4/2022.**

Je potrebné uviesť, že PHSR je otvorený dokument. Je možné doň operatívne vstupovať a reagovať na zmeny a nové požiadavky a aktualizovať ho podľa potreby s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce. Zmeny v stratégii alebo v spôsobe jej implementácie môžu byť vynútené vonkajším okolím stratégie, výsledkami implementácie PHRSR zistenými v procese monitoringu, ale môžu byť realizované aj na základe podnetu niektorého z partnerov implementácie stratégie. Navrhovaná aktualizácia dokumentu vstúpi do platnosti až po jej schválení obecným zastupiteľstvom.

9. VYUŽITÉ LITERÁRNE ZDROJE

- zákon 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení
- zákon 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schválená uznesením vlády SR č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 (verzia 1.0.3.)
- Agenda 2030
- Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja SR – Slovensko 2030
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 – Envirostratégia 2030
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050

- Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska – KURS2001 v znení KURS2011
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Uňatín na roky 2014 – 2020
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Uňatín na roky 2018 – 2022
- Záverečný účet Obce Uňatín a rozpočtové hospodárenie za rok 2020
- Výročná správa obce Uňatín za rok 2020 – Interné materiály obce
- www.obecunatin.sk www.statistics.sk www.partnerskadohoda.gov.sk www.bbsk-vuc.sk/sk www.zmos.sk ec.europa.eu www.enviroportal.sk www.lexikon.sk www.podnemapy.sk www.katasterportal.sk www.geodesy.gov.sk

5 PRÍLOHY

Príloha č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR obce Uňatín na roky 2022 – 2027